Tomáš Grosmann pripomína: Tri roky za sebou a vždy cenná medaila pre Slovensko

Datum	16.10.2026
Subjekt	Slovenská basketbalová asociácia
Kontakt	Slovenská basketbalová asociácia, o.z. TOWER 5, Kalinčiakova 33, 831 04 Bratislava IČO: 17315166, DIČ: 2020887836 <u>Kontakty</u>
Region	Slovensko
Kategorie	Sport

Predstavte si majstrovstvá sveta v basketbale a v semifinále družstvá USA, Austrálie, Brazílie a Slovenska. Na prvý pohľad a v súčasnosti priam utópia, ale túto štvoricu sme nevybrali zo žiadnej ríše snov. Bola to realita, na ktorú hodno zaspomínať. Zaiste aj v širších súvislostiach.

BRONZ Z BRAZÍLIE

Stalo sa to v júli 1997 v brazílskom meste Natal, ktoré bolo dejiskom 4. majstrovstiev sveta junioriek. V spoločnosti týchto troch basketbalových veľmocí a ďalších osem krajín (na šampionáte hralo 12 družstiev) vybojovalo Slovensko skvelú bronzovú medailu. Dalo by sa dokonca povedať, že viac ako skvelú, keďže ju v zápase o 3. miesto získalo v súboji s domácou Brazíliou a navyše pred búrlivou desaťtisícovou kulisou.

"Bol to môj najväčší trénerský úspech. Hneď za ním je potom na druhom mieste v mojom životopise predchádzajúce striebro s tými istými dievčatami na ME v Žiline a na treťom mieste nemecký titul v roku 1991 s hráčkami Lotusu Mníchov, s ktorými som mal z predchádzajúcej sezóny Nemecký pohár," povedal nám vtedajší tréner junioriek Slovenska **Maroš Guzikiewicz**.

Ak si kladiete otázku, prečo spomíname MS junioriek 1997 práve teraz, keď významné jubileum bude až na budúci rok, tak hneď ponúkame aj odpoveď. Nikdy by sa tamojší veľký úspech nezrodil, keby sa podobný nestal práve pred tridsiatimi rokmi v Žiline. Tam sa v lete 1996 juniorky Slovenska tiež, teda najprv, zaskveli. Prehrali až vo svojom siedmom zápase, vo finále s Ruskom, a získali striebornú medailu.

POSTUP ZO ŽILINY

"My sme prežívali veľkú radosť už vo chvíli, keď sme sa dostali v Žiline do semifinále. Z majstrovstiev Európy totiž postupovali prvé štyri družstvá na majstrovstvá sveta, ktoré boli o rok neskôr v Brazílii. Na ne sme sa chceli dostať predovšetkým. Isteže, súčasne sme túžili po medaile a tá strieborná nás veľmi hriala. A naozaj radi na ňu spomíname dodnes," pokračoval spomenutý kormidelník.

Okrem toho, že náš juniorský a celkove ženský basketbal bol v 90. rokoch minulého storočia v porovnaní so zahraničím oveľa vyššie, než je dnes, mal pred ME v Žiline aj určitú výhodu. Slovenky nemuseli hrať v žiadnej kvalifikácii (vtedy bol dvojročný cyklus ME), a tak sa mohli na šampionát dlhodobo pripravovať.

Na podnet Maroša Guzikiewicza sa v závere roka 1993 uskutočnil v Žiline turnaj štyroch krajských

výberov (vrátane Bratislavy), po ktorom určili širší 18-členný káder dievčat na ME 1996. Súčasťou prípravy boli každý mesiac krátke zrazy od nedele do stredy, ktoré vyvrcholili zápasmi proti ženám či dievčatám z takých miest ako Banská Bystrica, Poprad, Prievidza, Košice i Bratislava, keďže najmä odtiaľ boli v širšom kádri aj kandidátky na reprezentačný dres.

PÄŤ DIEVČAT VYNIKALO

"Napriek dlhodobej príprave sme veľmi nevedeli, čo máme od ME v Žiline čakať. Trochu nás však zorientoval predchádzajúci prípravný vianočný turnaj v Taliansku, kde sme zdolali domáce hráčky aj Španielky a prehrali sme len s Francúzskom," spomína **Maroš Guzikiewicz**, ktorý napokon ani nemal spolu so svojimi spolupracovníkmi ľahkú úlohu vybrať konečnú dvanástku, keďže šikovných adeptiek na cenný dres bolo viac ako jeden tucet.

"Vždy som sa usiloval, aby si v rámci možností zahrali všetky dievčatá. Bolo však očividné, že najlepšiu päťku tvoria Janoštinová, Kováčová, Frniaková, Dubovcová a Bašková. Tie odohrali najviac na ME v Žiline a potom aj na MS v brazílskom Natale," dodal tréner o období, keď malo Slovensko skutočne výborné basketbalistky.

Nielen mladé, ale aj dospelé. Veď v júni 1997 dosiahla ženská reprezentácia pod vedením trénera Tibora Vasiľka najväčší úspech. Na ME v Maďarsku získala striebornú medailu. Vo vtedajšom kolektíve už boli aj juniorky Silvia Janoštinová a Alena Kováčová, ktoré rok predtým vybojovali rovnakú medailu na ME v Žiline a po úspešných ME žien cestovali aj do Brazílie na „mládežnícke" majstrovstvá sveta.

PRÍJEMNÉ PREKVAPENIE

"Nešli sme tam s veľkými očami. Američanky v rámci prípravy na MS sa na svojom turné v Európe zastavili aj na Slovensku. V hale na Pasienkoch sme s nimi najprv prehrali o deväť, ale potom o 24 bodov. Nechceli sme však ani sklamať. Bez ohľadu na všetko, bolo celkové vystúpenie v Brazílii pre nás príjemné prekvapenie," hodnotí s odstupom takmer troch desaťročí svetový bronz **Maroš Guzikiewicz**.

Ďaleko za oceánom sebavedomie našich hráčok rástlo zo dňa na deň. „Keď sme v Natale vošli prvý raz do haly, boli pod strechou vyvesené vlajky zúčastnených krajín. Nevedno prečo, ale zľava to boli zástavy USA, Austrálie, Slovenska a Brazílie. Ktosi spomedzi nás poznamenal, že to by bolo na konci MS pekné poradie aj pre nás. Je až neuveriteľné, že presne také bolo napokon poradie na prvých štyroch miestach," spomína jedna z opôr Alena Kováčová, ktorá sa neskôr zaradila medzi výrazné osobnosti slovenského basketbalu.

Na konte jej pribudli tri euroligové tituly (2 s Ružomberkom, 1 v Brne), trikrát ju vyhlásili za najlepšiu basketbalistku Slovenska a predstavila sa aj na OH v Sydney 2000.

VÁŽNE SA ZRANILA

"To ‚vlajkové' poradie som práve ja mohla v Natale prekaziť a Američanky by neboli ani vo finále. V semifinále proti nim sme po prvom polčase viedli o deväť bodov. Aj mojou zásluhou, veľmi sa mi darilo. Na začiatku druhého polčasu som si však zranila ľavú nohu a musela som odísť z ihriska. Žiaľ, náskok sme neudržali a do finále sme nepostúpili. So sebazaprením som nastúpila v zápase o bronz, ktorý sme, našťastie, proti domácej Brazílii v búrlivom prostredí vyhrali. Ale ja som ho viac-menej len odskackala. Až doma v Ružomberku sa potom ukázalo, že v tom semifinále v Natale som utrpela únavovú zlomeninu. V klube mi aj poriadne vynadali, že prečo som s takým zranením potom hrala,"

vykresľuje svoj kuriózny príbeh **Alena Kováčová**, ktorá vo svojom rodnom meste Poprad pracuje v súčasnosti v tamojšej BAM ako trénerka aj funkcionárka.

MEDAILA AJ Z TURECKA

Hoci sa po bronzových MS v Natale tím junioriek Slovenska výrazne zmenil, predsa ešte aj ďalší rok priniesol veľký úspech. Na ME v tureckej Burse 1998 pod vedením nového trénera Ondreja Vilnera vybojovalo Slovensko opäť striebro.

"*Všade hrali dievčatá so značným nasadením a veľkým srdcom. Okrem ich talentu to bolo veľmi dôležité pre vtedajšie úspechy,“* podčiarkuje nedávny známy funkcionár slovenského basketbalu **Juraj Panák**, ktorý bol osobne pri všetkých troch medailách junioriek v rokoch 1996 až 1998. V Žiline ako vedúci družstva, v Natale ako asistent trénera a potom v Burse znova ako vedúci družstva junioriek Slovenska.

FAKTY O MEDAILOVÝCH ÚSPECHOCH

ME ŽILINA – STRIEBRO (6. – 14. 7. 1996)

Výsledky Slovenska v A-skupine: Francúzsko 91:60 (36:33), Maďarsko 62:57 (35:30), Rusko 86:74 (41:31), Ukrajina 78:62 (44:35), Taliansko 92:71 (42:35).

Semifinále: Slovensko – Španielsko 62:52 (30:33), Rusko – Česko 74:54 (35.31).

Zápas o bronz: Česko – Španielsko 66:50 (26:23).

Finále: Rusko – Slovensko 69:59 (29:33).

Zostava tímu SR: Katarína Bašková, Petra Dubovcová, Slávka Frniaková, Martina Gandžalová, Lucia Hostýnová, Silvia Janoštinová, Alena Kováčová, Katarína Safaritová, Katarína Sásiková, Katarína Slezáková, Aneta Tabačková, Zuzana Žirková. Tréner bol Maroš Guzikiewicz, jeho asistent Peter Novák.

MS NATAL – BRONZ (5. – 13. 7. 1997)

Výsledky Slovenska v A-skupine: Brazília 73:75 (34:47), Česko 63:59 (28:24), Čína 60:55 (27:23), Argentína 62:50 (27:19), Mali 78:38 (48:20).

Semifinále: Slovensko – USA 77:90 (40:31), Austrália – Brazília 71:60 (26:23).

Zápas o bronz: Slovensko – Brazília 45:40 (24:14).

Finále: USA – Austrália 78:74 (28:32, 66:66) po predĺžení.

Zostava tímu SR: Katarína Bašková, Petra Dubovcová, Slávka Frniaková, Martina Gandžalová, Lucia Hostýnová, Silvia Janoštinová, Alena Kováčová, Eva Sabová, Katarína Safaritová, Katarína Slezáková, Stela Vasiľová, Zuzana Žirková. Tréner bol Maroš Guzikiewicz, jeho asistent Juraj Panák.

ME TURECKO – STRIEBRO (3. – 12. 7. 1998)

Výsledky Slovenska v B-skupine (v Eskisehri): Francúzsko 57:50 (22:20), Chorvátsko 52:55 (27:20), Poľsko 57:65 (26:36), Bulharsko 66:63 (39:33), Španielsko 43:78 (17:40). Naše skončili v skupine na 4. mieste.

Štvrťfinále (v Burse): Slovensko – Juhoslávia 49:43 (23:17).

Semifinále (v Burse): Slovensko – Česko 57:52 (36:28), Španielsko – Rusko 82:71 (48:41).

Zápas o bronz: Rusko – Česko 79:72 (35:36).

Finále (v Burse): Slovensko – Španielsko 52:78 (28:46).

Zostava tímu SR: Silvia Borčinová, Bronislava Borovičková, Viera Gáborová, Zuzana Huljaková, Renáta Kozmonová, Lucia Lásková, Viera Libičová, Barbora Mareková, Elena Martinů, Lucia Opralová, Stela Vasiľová, Zuzana Žirková. Tréner bol Ondrej Vilner, jeho asistent Ján Pavlák.

(text k obrázku ME Zilina 15)

Tu je kompletná slovenská výprava, ktorá sa po ME junioriek v Žiline 1996 radovala zo striebornej medaily aj z postupu na MS 1997. Horný rad (zľava) tvoria vedúci výpravy Ivan Benninghaus, trénerov asistent Peter Novák, Petra Dubovcová, Silvia Janoštinová, Alena Kováčová, Katarína Slezáková, Katarína Safaritová, Aneta Tabačková, tréner Maroš Guzikiewicz, manažér Ján Vigaš, dolný rad vedúci družstva Juraj Panák, Lucia Hostýnová, Martina Gandžalová, Slávka Frniaková, Katarína Sásiková, Zuzana Žirková a Katarína Bašková.

(text k obrázku MS Brazilia 50)

Úspešný bronzový kolektív z MS v Brazílii 1997. V hornom rade (zľava) manažér Ján Vigaš, Katarína Safaritová, Katarína Slezáková, Eva Sabová, Petra Dubovcová, Silvia Janoštinová, Alena Kováčová, tréner Maroš Guzikiewicz, náš rozhodca Alojz Ceizel, trénerov asistent Juraj Panák, v dolnom rade vedúci výpravy Alexander Farkašovský, masérka Danka Janovičková, Lucia Hostýnová, Slávka Frniaková, Zuzana Žirková, Stela Vasiľová, Katarína Bašková, lekár Oliver Tomáš a Martina Gandžalová.

https://slovakbasket.sk/sk/article/tomas-grosmann-pise-tri-roky-za-sebou-a%C2%A0vzdy-cenna-medaila-pre-slovensko